

საქართველოს ეროვნული ანტიკორუფციული სტრატეგიის განხორციელების 2015-2016 წლების სამოქმედო გეგმის 2015 წლის პირველი ექვსი თვის შესრულების პროგრესის შესახებ ანგარიში

პრიორიტეტი 7. გამჭვირვალობის უზრუნველყოფა და კორუფციული რისკების შემცირება საჯარო ფინანსების და სახელმწიფო შესყიდვების სფეროში

7.1. სახელმწიფო შესყიდვები

შედეგი 7.1.1. შესყიდვების პროცესში კორუფციული რისკები შემცირებულია

ღონისძიება 7.1.1.1. სახელმწიფო შესყიდვების კანონმდებლობაში გამონაკლისებისა და გამარტივებული შესყიდვების შემცირების მიზნით, წინადადებების შემუშავება

შესრულების ვადა: 2016 წლის III-IV კვარტალი

მიუხედავად იმისა, რომ ანტიკორუფციული სამოქმედო გეგმა აღნიშნული ღონისძიების განხორციელებას ითვალისწინებს 2016 წლისათვის, სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტომ კანონმდებლობიდან გამონაკლისებისა და გამარტივებული შესყიდვების შემცირების მიზნით, შეიმუშავა შესაბამისი საკანონმდებლო ცვლილების პროექტი. ასევე, მომზადდა საქართველოს მთავრობის დადგენილების პროექტი „სახელმწიფოებრივი და საზოგადოებრივი მნიშვნელობის ღონისძიების შეზღუდულ ვადებში შეუფერხებლად ჩატარების მიზნით შესყიდვების განხორციელების დადგენის წესის დამტკიცების შესახებ.“

2015 წლის 18 ივნისს კანონის პროექტი და საქართველოს მთავრობის დადგენილების პროექტი განსახილველად წარედგინა საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაციას.

აღნიშნული ინიციატივა ხელს შეუწყობს სახელმწიფო, ავტონომიური რესპუბლიკების, ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების და სხვა შემსყიდველი ორგანიზაციების სახრების რაციონალურ ხარჯვას და კიდევ უფრო მეტი ეკონომიის მიღებას სახელმწიფო შესყიდვებში, ვინაიდან ის შესყიდვები, რომელიც დღეს არ ექვემდებარებოდა სახელმწიფო შესყიდვების რეგულირებას, ასევე შესყიდვების დიდი ნაწილი, რომელიც ხორციელდებოდა გამარტივებული შესყიდვების გზით, ცვლილებების შემდგომ განხორციელდება კონკურენტულ და გამჭვირვალე პირობებში - ელექტრონული ტენდერების მეშვეობით.

შემოთავაზებული ცვლილებები სრულად პასუხობს სავიზო რეჟიმის ლიბერალიზაციის სამოქმედო გეგმის (VLAP) მე-2 ფაზის იმპლემენტაციის შესახებ ევროკომისიის ანგარიშის რეკომენდაციებს და OECD/CAN სტამბულის ანტიკორუფციული სამოქმედო გეგმას, რომლის მონაწილეცაა საქართველო.

ღონისძიება 7.1.1.2. სახელმწიფო შესყიდვების პროცედურების და ელექტრონული სისტემის ფუნქციონირების ანტიკორუფციული როლის გაძლიერებისათვის წინადადებების შემუშავება და საქართველოს მთავრობისათვის წარდგენა

შესრულების ვადა: 2015 წლის III-IV კვარტალი

2015 წლის იანვრიდან დაინერგა და ამოქმედდა რისკებზე დაფუძნებული ელექტრონული მონიტორინგის სისტემა. რისკ-ფაქტორების ჯგუფების შესაბამისად სისტემა ავტომატურად აგენერირებს შეტყობინებას სახელმწიფო შესყიდვების ერთიან ელექტრონულ სისტემაში განხორციელებული ტენდერების შესახებ, სადაც დარღვევების რისკი მაღალია. ავტომატური შეტყობინება ეგზავნება მონიტორინგის სპეციალისტს, რის შემდგომაც ხდება რისკის შემცველი ტენდერების დეტალური შესწავლა. 2015 წლის მაისის მდგომარეობით, 5000 ტენდერის და 18345 გამარტივებული შესყიდვის მონიტორინგი განხორციელდა.

რისკ-ფაქტორებზე დაფუძნებული მონიტორინგის სისტემამ გაამარტივა კანონმდებლობის დარღვევით განხორციელებული ტენდერების გამოვლენა, შესაბამისად გაიზარდა მონიტორინგის ეფექტიანობა.

ასევე, დაიხვეწა დავების განხილვის საბჭოს ელექტრონული მოდული. შესაძლებელი გახდა შეწყვეტილი ტენდერების და ტენდერების სტატუსით „ტენდერი არ შედგა“ გასაჩივრება სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს თავმჯდომარის 2015 წლის 27 თებერვლის ბრძანებით დამტკიცებული სახელმწიფო შესყიდვებთან დაკავშირებული დავების განხილვის საბჭოს საქმიანობის ახალი წესის შესაბამისად.

დავების განხილვი საბჭოს ელექტრონულ მოდულს დაემატა საჩივრის რედაქტირების და საჩივრის დაზუსტების ფუნქცია. მომჩივანს თავის პროფილში დავების განხილვის საბჭოს აპარატისგან მისდის შეტყობინება საჩივრის დაზუსტების შესახებ. საჩივრის დაზუსტების და რედაქტირების ფუნქციის დახვეწამ მნიშვნელოვნად შეამცირა დაუშვებლად ცნობილი საჩივრების რაოდენობა.

შემუშავდა საჩივრის ელექტრონული ფორმის შევსების ინსტრუქცია სისტემის მომხმარებლებისათვის.

ღონისძიება 7.1.1.3 სახელმწიფო შესყიდვების ერთიანი ელექტრონული სისტემის შესაძლებლობების და სერვისების გაფართოება, მასში კონკურსების ჩატარებისა და გრანტების გაცემის მოდულების ინტეგრირება, ასევე დავების საბჭოს მოდულის შემდგომი დახვეწა

შესრულების ვადა: 2015 წლის დეკემბერი

სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს თავმჯდომარის 2015 წლის 22 მაისის №7 ბრძანებით დამტკიცდა „კონკურსის მეშვეობით საპროექტო მომსახურების სახელმწიფო შესყიდვის წესი და პირობები“.

კონკურსი სახელმწიფო შესყიდვების მნიშვნელოვან სეგმენტს მოიცავს და იგი სახელმწიფო შესყიდვის ალტერნატიული საშუალებაა, რომლითაც შემსყიდველი ორგანიზაცია უფლებამოსილია, შეისყიდოს საპროექტო მომსახურება, მათ შორის, დიზაინერული, დაგეგმარების, ხარჯთაღრიცხვის, არქიტექტურული, საინჟინრო გეგმები ან პროექტები.

ახალი ბრძანება ითვალისწინებს კონკურსების სახელმწიფო შესყიდვების ერთიანი ელექტრონული სისტემის (<https://tenders.procurement.gov.ge>) მეშვეობით გამოცხადებასა და ჩატარებას. შედეგად, ნებისმიერ დაინტერესებულ პირს ექნება შესაძლებლობა, ტენდერების მსგავსად, ელექტრონულად მიიღოს მონაწილეობა კონკურსში. მსგავსი შესაძლებლობა აღმოფხვრის გეოგრაფიულ დისბალანსს და გაამარტივებს კონკურსში მონაწილეობას. კონკურსის სისტემაში ინტეგრირების შედეგად, უკვე შესაძლებელი იქნება საკონკურსო კომისიის გადაწყვეტილებების გასაჩივრება დავების განხილვის საბჭოში, რაც უზრუნველყოფს კონკურსში მონაწილეთა უფლებების სწრაფ და ეფექტიან დაცვას. კონკურსების სისტემაში ინტეგრირება კონკურსის ჩატარების პროცესს გახდის გამჭვირვალესა და საჯაროს.

გამარჯვებული პრეტენდენტის გამოვლენა მოხდება ხარისხისა და საკონკურსო წინადადების ფასის აგრეგირებული შეფასებით. შემსყიდველი ორგანიზაცია საკონკურსო პირობებში განსაზღვრავს ხარისხის ჯამური შეფასებისა და საკონკურსო წინადადების ფასის ხვედრით წონებს. ხარისხის კრიტერიუმები, თავის მხრივ, სხვადასხვა ტიპებად იყოფა. იმისათვის, რომ გამოვლინდეს საუკეთესო საკონკურსო წინადადება, კონკურსებისთვის საგანგებოდ შექმნილი სპეციალური ალგორითმის გამოყენებით, წინასწარ დადგენილი კრიტერიუმების შესაბამისად, გამოითვლება საკონკურსო წინადადების ხარისხის შეფასების ჯამური ქულა, რომელიც, სისტემის მეშვეობით, აგრეგირდება წინადადების ფასთან. საბოლოოდ, აგრეგირების (წინასწარ განსაზღვრული ხვედრით წონათა შესაბამისად, ხარისხის ჯამური ქულისა და წინადადების ფასის ერთმანეთთან შეპირისპირება) შედეგად, სისტემა ავტომატურად გამოავლენს საუკეთესო საკონკურსო წინადადების მქონე პრეტენდენტს. იმისათვის, რომ შემსყიდველი ორგანიზაციებისთვის მარტივი იყოს შეფასების ალგორითმის გამოყენება, Excel-ის ფორმატში შეიქმნა სპეციალური მატრიცა, რომელიც განთავსებული იქნება სისტემაში.

კონკურსის მეშვეობით საპროექტო მომსახურების სახელმწიფო შესყიდვის ახალი წესი და პირობები ამოქმედდება 2015 წლის 1 ივლისიდან.

ასევე, სახელმწიფო შესყიდვების ერთიან ელექტრონულ სისტემაში მოხდა გრანტების ელექტრონული მოდულის ინტეგრირება. შემსყიდველ ორგანიზაციებს შესაძლებლობა ექნებათ თავიანთი გადაწყვეტილების საფუძველზე გამოიყენონ გრანტების ელექტრონული მოდული. გრანტების ელექტრონული მოდულის ამოქმედება გამჭვირვალეს და კონკურენტულს გახდის სახელმწიფო ორგანოების მიერ გრანტების გაცემას.

დანერგილი სიახლის გაცნობის მიზნით, 2015 წლის 12 ივნისს, ქ. ბათუმში საინფორმაციო შეხვედრა ჩატარდა შემსყიდველი ორგანიზაციების წარმომადგენლებთან აჭარის და გურიის რეგიონებიდან. სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო გეგმავს შეხვედრების ციკლის გაგრძელებას შემსყიდველ ორგანიზაციებთან ქალაქ თბილისში 23-25 ივნისს, ხოლო 27 ივნისს შეხვედრა გაიმართება ქალაქ ქუთაისში. 26 ივნისს და 10 ივლისს საინფორმაციო შეხვედრები დაგეგმილია მიმწოდებლებთან, არასამთავრობო სექტორთან და სხვა დაინტერესებულ პირებთან.

ღონისძიება 7.1.1.4. კლასიფიკატორის ოფიციალური ვერსიისა და მისი ქართული თარგმანის დახვეწა ევროკავშირის EC #213/2008 დირექტივით გათვალისწინებული შესყიდვების ერთიანი ლექსიკონის (Common Procurement Vocabulary – CPV) შესაბამისად

შესრულების ვადა: 2015 წლის დეკემბერი

სააგენტოს თავმჯდომარის 2010 წელს №7 ბრძანებით [„შესყიდვის ობიექტების ერთგვაროვნების დადგენის წესის დამტკიცების შესახებ“](#) აღიარებულ იქნა ევროკავშირის EC No213/2008 დირექტივით გათვალისწინებული შესყიდვების ერთიანი კლასიფიკატორი (Common Procurement Vocabulary – CPV), რომელიც ადგენს სახელმწიფო შესყიდვის ობიექტების აღწერის ერთიან სისტემას და მიზნად ისახავს შემსყიდველი ორგანიზაციების მიერ შესყიდვის ობიექტის აღწერისას გამოყენებული მითითებების სტანდარტიზაციას. განსხვავებით, ევროკავშირის დირექტივისა, სახელმწიფო შესყიდვების ერთიან ელექტრონულ სისტემაში დამატებით არსებობდა CPV 999, რომელიც იმ ერთგვაროვანი შესყიდვის ობიექტის იდენტიფიცირებისათვის იყო განკუთვნილი, რომელთა კლასიფიკაცია სხვა კოდების ქვეშ ვერ ხერხდებოდა.

OECD/ACN-ის და „საერთაშორისო გამჭვირვალობა საქართველოს“ რეკომენდაციების გათვალისწინებით CPV 999 გაუქმდა სახელმწიფო შესყიდვების ერთიან ელექტრონულ სისტემაში.

შედეგი 7.1.2. სახელმწიფო შესყიდვების მარეგულირებელი კანონმდებლობის ევროკავშირის შესაბამის კანონმდებლობასთან ეტაპობრივი დაახლოვება

ღონისძიება 7.1.2.1. სახელმწიფო შესყიდვების მარეგულირებელი კანონმდებლობის ევროკავშირის შესაბამის კანონმდებლობასთან დაახლოების ყოვლისმომცველი სამოქმედო გეგმის შემუშავება

შესრულების ვადა: 2015 წლის III-IV კვარტალი

2014 წელს სექტემბერს დაიწყო SIGMA-ს (ევროკავშირისა და OECD ერთობლივი ინიციატივა) ტექნიკური დახმარების იმპლემენტაცია. ტექნიკური დახმარების ითვალისწინებდა ყოვლისმომცველი სამოქმედო გეგმის შემუშავების მხარდაჭერას, სახელმწიფო შესყიდვების არსებული სისტემის, პრაქტიკის და კანონმდებლობის ანალიზს და რეკომენდაციების შემუშავებას შესაძლო საკანონმდებლო და ინსტიტუციური ცვლილებების შესახებ, მათი ასოცირების შესახებ შეთანხმების ძირითად სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით.

პირველ ეტაპზე განხორციელდა სახელმწიფო შესყიდვების საკანონმდებლო და ინსტიტუციური ჩარჩოს ანალიზი ევროკავშირის სახელმწიფო შესყიდვების ძირითად სტანდარტებთან და შესაბამის კანონმდებლობასთან შესაბამისობის კუთხით.

2015 წლის ივლისიდან იგეგმება SIGMA-სთან თანამშრომლობის განახლება ყოვლისმომცველი სამოქმედო გეგმის შესამუშავებლად.

შედეგი: 7.1.3. შემსყიდველი ორგანიზაციების შესაბამისი პასუხისმგებელი თანამშრომლების კვალიფიკაცია გაზრდილია

ღონისძიება 7.1.3.1. სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს ტრენინგ ცენტრის სასწავლო პროგრამების და სასწავლო მოდულების სილაბუსების შემუშავება; სასწავლო სასწავლო მეთოდური მასალების შედგენა; სერტიფიცირების პროგრამის დანერგვა; შემსყიდველი ორგანიზაციების შესაბამისი პასუხისმგებელი თანამშრომლების სწავლება

შესრულების ვადა: 2015 -2016 წლები

შემსყიდველი ორგანიზაციების შესაბამისი თანამშრომლების (მათ შორის სატენდერო კომისიების წევრების და აპარატის) კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით, სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს სასწავლო ცენტრში სახელმწიფო სტრუქტურების და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების წარმომადგენლებს ჩაუტარდა სახელმწიფო შესყიდვების კურსი. სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს სასწავლო ცენტრში 2015 წლის იანვრიდან მოყოლებული დღემდე, სახელმწიფო შესყიდვების ტრენინგი ჩატარდა ექვს ნაკადად. ხუთი ნაკადის წარმომადგენელი ჯამში, 203 პირი, რომელიც ახორციელებს საჯარო შესყიდვებს, წარდგენილი იყვნენ ადგილობრივი თვითმმართველობის, სახელისუფლებო ორგანოების და სკოლებიდან. აღნიშნულ ტრენინგებს ფინანსურად სრულად უზრუნველყოფს საქართველოს სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო.

2015 წლის მაისში, სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტომ მსოფლიო ბანკის ფინანსური მხარდაჭერით ჩაატარა ორ კვირიანი სასწავლო კურსი ბიზნეს-ორგანიზაციების 38 წარმომადგენლისთვის.

ტრენინგების კურსის დაწყებამდე 2014 წლის 30 სექტემბერს სახელმწიფო შესყიდვების თავმჯდომარის N206 განკარგულებით ["სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს სასწავლო ცენტრის ფუნქციონირების მიზნით გასატარებელი ღონისძიებების შესახებ"](#) დამტკიცდა:

- [სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს სასწავლო ცენტრის სერტიფიკატის გაცემის წესი](#)
- ტრენინგთა/ექსპერტთა კატეგორიის შკალა
- სილაბუსის რეკვიზიტები
- ტრენინგის დაგეგმვის გრაფიკი

სასწავლო ცენტრის მიერ გაიცემა სერტიფიკატის სამი კატეგორია, შეფასების 100 ქულიანი სისტემის პირობებში, მსმენელის მოსწრების შესაბამისად:

- „წარმატებით ჩააბარა ტესტირება“ - 90%-ისა და მეტის დაძლევის შემთხვევაში;
- „კარგად ჩააბარა ტესტირება“ – 60%-დან 90%-მდე დაძლევის შემთხვევაში;

„დამაკმაყოფილებლად ჩააბარა ტესტირება“ – 40%-დან 60%-მდე დაძლევის შემთხვევაში.

სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს სასწავლო ცენტრის საპრეტენზიო კომისიის საქმიანობის წესი განისაზღვრა სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს თავმჯდომარის # 264 განკარგულებით “სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს სასწავლო ცენტრის საპრეტენზიო კომისიის შექმნისა და მისი საქმიანობის წესის დამტკიცების შესახებ”

შედეგი 7.1.4. დავების განხილვის საბჭოს დამოუკიდებლობა და ეფექტიანობა გაზრდილია

ღონისძიება 7.1.4.1. დავების განხილვის საბჭოს პრაქტიკის ანალიზი OECD-ACN-ის მესამე რაუნდის შეფასების ანგარიშის მე-9 რეკომენდაციის მე-4 პუნქტის გათვალისწინებით და, საჭიროების შემთხვევაში, რეკომენდაციების შემუშავება მისი საქმიანობის ეფექტიანობის გაზრდის მიზნით

შესრულების ვადა: 2015 წლის დეკემბერი -2016 წელი

სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს თავმჯდომარის [2015 წლის 27 თებერვლის N1 ბრძანებით დამტკიცდა სახელმწიფო შესყიდვებთან დაკავშირებული დავების განხილვის საბჭოს საქმიანობის ახალი წესი.](#)

ევროკავშირის შესაბამისი დირექტივების მოთხოვნის და OECD/ACN რეკომენდაციის გათვალისწინებით, განისაზღვრა გასაჩივრების ვადა - შემსყიდველი ორგანიზაციის გადაწყვეტილება დავების განხილვის საბჭოში შესაძლებელია გასაჩივრდეს მისი მიღებიდან 15 დღის განმავლობაში. ცვლილების განხორციელებამდე კანონმდებლობა მსგავს ვადას არ ითვალისწინებდა.

ახალი წესი ითვალისწინებს სატენდერო კომისიის ყველა სახის გადაწყვეტილების გასაჩივრებას დავების განხილვის საბჭოში თუ ხელშეკრულება არ არის დადებული, მათ შორის შეწყვეტილი ან/და არშემდგარი ტენდერების გასაჩივრებას, რაც ადრე არ საჩივრდებოდა.

ასევე, დაიხვეწა დავების განხილვის საბჭოს გადაწყვეტილების აღსრულების მონიტორინგის მექანიზმი. აღსანიშნავია, რომ ნებისმიერ დაინტერესებულ პირს შეუძლია მიმართოს დავების განხილვის საბჭოს გადაწყვეტილების შესრულების მდგომარეობის შესახებ და წარუდგინოს შესაბამისი ინფორმაცია ამის დასადასტურებლად. მეორეს მხრივ, საბჭოს უფლება აქვს გამოითხოვოს ყველა საჭირო დოკუმენტაცია/ინფორმაცია შემსყიდველი ორგანიზაციისაგან საბჭოს გადაწყვეტილების შესრულების მონიტორინგის მიზნით. დავების განხილვის საბჭოს გადაწყვეტილების შეუსრულებლობა იწვევს პასუხისმგებლობას საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

გარდა აღნიშნულისა, OECD/ACN რეკომენდაციის გათვალისწინებით, დავების განხილვის საბჭოს იმ წევრების მიმართ, რომლებიც წარმოადგენენ სამოქალაქო საზოგადოებას, განისაზღვრა საკვალიფიკაციო მოთხოვნები.